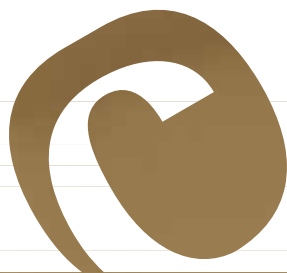

1,80€

núm. 48
abril_maig
2008

culturālia

Revista cultural de Tàrraga

Magí Puig

Exposarà a Nova York a finals d'any

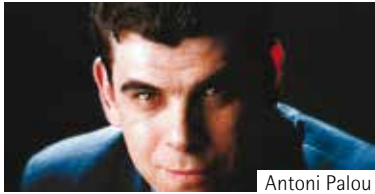
6 entitats
Esbart Albada
de Tàrraga

8 comarca
Creus de Terme
a l'Urgell (II)

12 memòria històrica
L'antic Hospital dels
pobres de la Caritat
de Tàrraga (II)

Portada 48
Fotografia: A. Marcos

Antoni Palou

Editorial

La sequera

Ales portes de la diada de Sant Jordi, cal que de nou ens felicitem per la publicació del número 22 de la prestigiosa revista URTX, volum presentat en el marc de la setmana d'actes literaris d'aquest any, amb un molt interessant article sobre la restauració de la Mare de Déu gòtica de l'església Santa Maria de l'Alba, amagada molts anys damunt la porta d'entrada a la parròquia pel carrer del Carme (avui tancada). Aquesta setmana literària culminarà amb un recital del nostre estimat cantautor Xavier Ribalta, el proper diumenge 27 d'abril a l'Ateneu, un concert en què recupera un dels seus millors treballs: "Cants Íntims", basat en poemes d'Apel·les Mestres, del que mai ens cansarem d'escoltar cançons inoblidables, com "Cau la neu", el "Cant del retorn" i el magnífic "No Passareu". Tenim, doncs, una cita d'obligat compliment.

Una altra de les iniciatives que mereix un reconeixement ha estat la darrera campanya arqueològica al Castell de Tàrraga, com a pas previ a la rehabilitació i dignificació del seu entorn, i obertura al públic del monument més antic de la nostra ciutat. La iniciativa ha estat duta a terme per l'Ajuntament, que està redactant un Pla director amb la ferma intenció de preservar les restes arqueològiques i recuperar urbanísticament l'entorn. Des del Centre Cultural, ens adherim a aquesta magna iniciativa, prestant tot el nostre suport i col·laboració.

Finalment, vull destacar una altra cita important en el nostre

calendari cultural: la festa dels Tres Tombs d'Anglesola, que any rere any ha anat fent-se un lloc i s'ha convertit en una cita obligada dins el calendari de festes. També fer especial menció als 25 anys de tradició i culturalitat exercida ufanosament pels nostres amics d'Anglesola, que han recuperat i restaurat aquesta festa, sense regatejar cap esforç i consolidant activitats noves com la fira de cavalls i mules, l'ampliació de la fira medieval, i l'acte central del diumenge amb la desfilada i cercavila de carros i cavalleries. Un encert.

Malgrat l'actual sequera, alhora climatològica i política, cal que reivindicuem el just paper que ha tingut la societat civil catalana del Principat. Fins ara, mai havíem discutit ni de sud a nord, de ciutat a pobles, de l'entorn urbà a l'entorn rural, i no és ara el moment, ni mai ha d'arribar, de discutir-nos entre nosaltres, ni per l'aigua, ni per les infraestructures, ni per altres raons. Des de fora, intenten ara que ens enfrontem entre nosaltres, i no hem de caure en aquesta trampa. Hem de reaccionar en sentit inversament proporcional, acreditant seny i solvència. El discurs fàcil de província, aquell que diu que 'Barcelona ho vol tot, que Lleida està abandonada...' no ha de tenir recorregut. Cal, doncs, que mirem sempre al nord, ja que les mirades al sud no han estat fructuoses. Això, l'experiència i la història ens ho han ensenyat. Cal dirigir la mirada al nord, a Barcelona i més enllà, cap a Europa, on hem de trobar el nostre espai i raó de ser. ☺

sumari

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial La sequera		3 notícies	4 entitats Esbart Albada de Tàrraga
8-10 comarca Creus de Terme a l'Urgell (II)	12-14 memòria històrica L'antic hostital de Tàrraga (II)	16-17 entrevista Magi Puig Exposarà a Nova York a finals d'any	18 opinió Es pot assegurar la vida?
19 actualitat El Circo di Venezia a Tàrraga	20-21 rutes culturals Sanauja Tarrés a Fulledda	22-23 la cuina agenda llibres	

Revista cultural de Tàrraga

Núm. 48 | abril '08

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga

Directora executiva
Roset Torruella

Redacció
Marta Cortina
Elisa Campmajó

Correcció
Elisa Campmajó

Disseny i publicitat
Núria Aranès
Silvia Pedreira

Fotografia
A. Marcos Torruella
Antoni Palou
Pep Vall

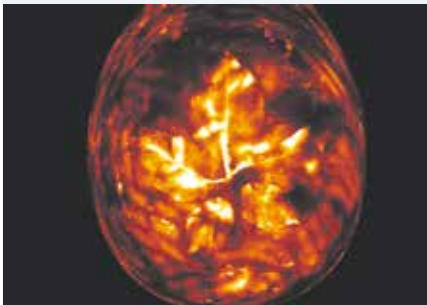
Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Isabel Ormeño
Ajuntament de Tàrraga

Edició i màrqueting
Centre de Disseny Innova, sl
Av. Catalunya, 61, entl. 1a < Tàrraga
Tel. 973 314 698 < Fax 973 314 699
culturalia@centredisseny.com
www.centredisseny.com

Dipòsit legal: L-1528/98

La gestació humana segons l'escultora Anna Boleda

La Sala Marsà de Tàrraga va exhibir fins al 13 d'abril la primera exposició en solitari de la jove artista local Anna Boleda Mas, de 23 anys. Forma, llum i vida, és el nom que Boleda ha donat a una sèrie de nou peces escultòriques fetes amb porcellana que simbolitzen els mesos de gestació d'un fetus humà. L'escultora combina aquest material amb elements vegetals que permeten crear formes translúcides que irradien una llum tènua. Aquest treball fou el seu projecte de final del curs superior de ceràmica que Boleda ha presentat recentment a l'Escola d'Art Ondara de Tàrraga. Filla de l'escultor targarí Antoni Boleda, l'artista ja havia presentat algunes peces anteriorment com a membre del col·lectiu Caps Verds. Forma, llum i vida constitueix la tercera i última proposta del 7è Cicle d'Art Contemporani de Tàrraga, organitzat per la Regidoria de Cultura.

Cicle de Sant Jordi a Tàrraga

Una nodrida setmana d'actes literaris s'estendran del 19 al 27 d'abril, amb l'objectiu de commemorar la diada de Sant Jordi. Presentacions editorials, xerrades, taules rodones, concerts musicals, recitals poètics,... integren el programa emmarcat sota el nom SJ'08 Lletres a Tàrraga, organitzat per la Regidoria de Cultura. Seguint l'esperit dels últims anys, la programació donarà espai tant a autors d'àmbit nacional com local. El cicle es va iniciar el dissabte dia 19 a la plaça de les Nacions sense Estat amb la Botifarrada Poètica 100 són 100, una multitudinària trobada de poetes, com Carme Nadal, Francesc Pané, Carles Hac Mor, Josefina Vidal, Josep Borrell, Jordi Pàmias, Feliu Formosa o David Castillo, els quals han publicat obra dins la col·lecció de la Biblioteca de la Suda (Pagès Editors).

Parades de llibres i roses

El dia 23 d'abril el centre de Tàrraga acollirà les tradicionals parades de llibres i roses d'establiments targarins. Al vespre, a 2/4 de 9, es farà la presentació a la Biblioteca Central Comarcal de l'Obra Completa del poeta local Gregori Satorres i Baldrich (Col·lecció Natan volums 27 i 28). L'endemà de Sant Jordi, Carles A. Yuste, conreador del garrotín i conegut popularment com Lo Beethoven, presentarà el seu llibre autobiogràfic al Bar Kirikú, a les 10 de la nit. El diumenge, 27 d'abril, clourà aquest cicle de Sant Jordi un concert del cantautor targarí Xavier Ribalta. El recital es farà a les 7 de la tarda, al Teatre Ateneu.

Tallers d'arts populars per a participar a la Cercavila Nocturna del maig

Tàrraga rememorarà, el 16 de maig, el seu passat medieval amb la celebració de la tercera Cercavila Nocturna, que s'emmarca dins el programa de la Festa Major de Maig. Prèviament a la cita, i com ja és costum, s'impartiran els anomenats Tallers per a la Festa perquè tothom que ho desitgi pugui formar part de la cercavila. S'impartiran tres tallers: cant, animació i construcció escenogràfica, sota la coordinació del col·lectiu local Efimer. Tots els tallers tindran lloc de 4 de la tarda a 8 del vespre.

La Cercavila Nocturna a la Tàrraga Medieval és una recreació festiva dels esdeveniments que van tenir lloc a la ciutat l'any 1325 i que van provocar la mort accidental d'un joglar. D'aquesta manera, s'ofereix al públic un espectacle de cultura popular que combina la dansa medieval, els cants de les albaades, el bestiar tradicional, la pirotècnia i el teatre. La iniciativa va néixer l'any 2006 gràcies als esforços conjunts de la Regidoria de Cultura i el programa Festcat de la Generalitat de Catalunya, i també l'empresa Fusic, la qual impulsa espectacles de carrer afavorint la participació veïnal, la cohesió social i la recuperació de l'imaginari col·lectiu.

Esbart Albada de Tàrrega

Una entitat amb essència catalana

Text: C. Solé
Fotografia: Esbart Albada

L'esbart Albada de Tàrrega fa més de mig segle que ocupa una plana important dins la vida històrico-social-cultural de la ciutat. A través de les seves actuacions, fins a l'actualitat se n'han comptat més de 400, l'Esbart Albada ha portat la cultura de la ciutat i de Catalunya a diferents indrets dels Països Catalans i també a l'estranger, a països com França, Anglaterra i Alemanya, mostrant un llegat important de l'essència de la cultura catalana, les danses tradicionals.

Quasi tothom de Tàrrrega ha tingut l'oportunitat al llarg dels anys de veure alguna de les actuacions que l'Esbart ha ofert a la ciutat, a més, no es pot obviar que més de 300 persones de totes les edats, tant petits, joves com adults, han format part de l'entitat i han après part del tarannà tradicional de Catalunya. Actualment, aquesta veterana associació està dirigida per Anton Ferran, qui valora molt positivament el desenvolupament que l'Esbart ha tingut a la ciutat, però també adverteix que fa falta relleu generacional perquè l'entitat continuï en el temps.

Tota aquesta història de més de 50 anys amaga en les seves pàgines no escrites moments de tota mena, emocions diverses, èxits rotunds i un ressó internacional que ha portat el nom de Tàrrrega allà on l'Esbart ha mostrat la seva dansa.

L'Esbart Albada de Tàrrrega es va fundar a l'any 1952, quan un grup de persones amb inquietuds catalanistes, procedents de diverses agrupacions com ara el grup sardanistic o l'escoltisme van voler fer pinya per fomentar part del llegat català que en aquella època sota la feixuga dictadura del Franquisme, estava plenament amenaçat. A ningú se li escapa que tot el que representés l'espèrit català era mal vist, prohibit i anul·lat. Potser per tota aquesta suma

Han actuat a diferents països, com França, Gran Bretanya i Alemanya

de factors, potser perquè no hi havia una altra manera de lluitar i plantar cara, la formació d'un grup que tenia per objectiu conrear i divulgar la dansa tradicional catalana, va semblar la millor manera de fer alguna cosa per la gent del nostre país. Noms com Ramon Angli, Tomàs Sauret, Josep Balcells, Josep Escola i Ramón Gabernet tenen un pes important perquè van ser els responsables de que és fundés el primer Esbart, anomenat Primer Cons de Dansa que va aconseguir reunir a divuit noies i quinze nois i s'iniciàren les primeres passes d'aquest camí de cinquanta anys.

La primera directora que va tenir l'entitat va ser la Matilde Andreu que provenia de la secció Femenina de Coros i Danzas de la Falange Española de Tàrrrega i va estar en actiu fins a l'any 1953. Aquell mateix any l'Esbart va tenir l'oportunitat de fer la seva primera actuació que va ser seguida amb

molt d'interès pels veïns de la ciutat, prèviament havien estat assajant a l'antic menjador de l'Auxili Social.

A la Matilde Andreu la substitueix en Joan Regordosa de l'Esbart Agrupació Folclòrica Igualadina que va estar al capdavant fins a l'any 1954, tot seguit agafà les regnes en Francesc Pera i Serra que provenia de l'Esbart Maragall d'Arenys de Mar i va revolucionar tot el concepte del que era l'Esbart en aquell temps. L'Esbart Maragall havia impactat dins el panorama català perquè va oferir una nova manera d'entendre els Esbarts. Van innovar tant pel que fa als repertoris, com a les coreografies, creant tota una escola nova que no va ser indiferent per ningú. Es van encarregar de recuperar músiques i danses que estaven a punt de perdre's en l'anonimat, van crear un espectacle on predominava el fet artístic, donant molta importància a la llum i al so, i van aconseguir tenir una gran repercussió. En Francesc Pera, hereu directe d'aquesta nova manera d'entendre el món de les danses tradicionals, es va fer càrrec de l'Esbart de Tàrrrega fins a l'any 1961. Durant aquesta etapa l'Esbart Albada de Tàrrrega rep una forta injecció d'adrenalina en el sentit que és viu una de les millors èpoques de l'entitat targarina. Les seves actuacions ja no és limiten a la ciutat i porten a tot Catalunya el seu repertori. D'aquesta manera actuen a les Festes de la Patum de Berga, al primer Aplec d'Es-

barts de Montserrat, al segon Festival Internacional Folclòric de les Escaldes, al Camp Nou, al Palau Municipal d'Esports de Barcelona durant les festes de la Mercè, a Lleida quan va ser ciutat pubilla de la segona Diada Universal de la sardana, i abandonant territori de l'Estat espanyol, per primer cop es trepitjà sòl andorrà. Durant aquesta etapa l'Esbart accepta l'ofertament del president de l'Ateneu de Tàrraga en Joan Burgués, d'entrar a formar-hi part com a subsecció artística, literària i d'instrucció. A partir d'aquell moment, el seu local d'assaig canvia de lloc i s'estableixen per molts anys a l'Ateneu, després es canvià per un breu període de temps a l'antic col·legi Sant

Josep de Tàrraga, també es va estar a la Sala d'Assaig de l'Antic cinema de la Casa Parroquial i finalment van tornar altre cop a l'Ateneu.

L'any 1975 l'Esbart Albada actua al programa de TVE, 'Raíces'

Poc temps després al 1956 es creà el primer junta i sorgeix la figura de col·laboració dels Amics de l'Esbart Albada, que entre altres coses s'enfocà perquè l'entitat pogués aconseguir recursos econòmics per seguir endavant amb les seves activitats. Quan aquesta etapa finalitza assumeix la direcció artística en Jordi Carulla que prové del mateix esbart i que va estar al capdavant fins quasi una dècada després. Algunes de les actuacions més destacades són les que van tenir lloc a Tarragona per assistir al 75 aniversari del Club Gimnàstic i també es va estar a Prats de Molló, el Bolo i Platja de Canet.

L'Antoni Pàmies és el director que més temps ha estat al capdavant de l'en-

titat targarina, des de l'any 1971 fins a l'any 1996. És durant aquests anys quan l'Esbart aconsegueix ressò internacional. Una de les fites que romanen en la memòria col·lectiva dels membres de l'Esbart però segurament també de la gran majoria de veïns de la ciutat, va ser quan es van traslladar a l'any 1975 fins a Madrid, per assistir a la gravació del programa de toc folclòric "Raíces" que emetia llavors la única cadena de televisió que existia a l'Estat Espanyol, TVE. Així va ser com els membres de l'Esbart Albada de Tàrraga van tenir l'oportunitat de mostrar les seves danses a tothom de l'Estat perquè en aquells moments no hi havia competència televisiva i tots els espectadors seguien el que li oferia TVE.

Els primers 25 anys es van celebrar al 1977 amb tota una sèrie d'actes per commemorar la trajectòria de l'Esbart, es va compartir amb la ciutat de Tàrraga que va respondre a la celebració. La història de l'Esbart segueix avançant i a la dècada dels anys 80 s'assisteix al segon Festival Internacional de dansa de Les, a la ciutat francesa de Blaye amb la qual s'estableix un lligam de germanor que ha propiciat que s'hagi tornat a actuar en diferents cops. Altres actuacions destacades són l'assistència al Festival Internacional

de Cantonigrós, un segon festival Internacional a França, una actuació a Zülpic, Alemanya, a la Fira del Teatre, al Delta de l'Ebre, o la primera Trobada d'Esbarats de les Terres de Ponent.

L'última etapa fins a l'actualitat de l'Esbart Albada, l'ha dirigit l'Anton Farran que prové de la mateixa entitat i que actualment està al capdavant. Durant aquests anys també s'ha actuat en diferents ciutats, com a Santboi, Castelló de la Plana, Lleida a la Seu Vella i l'Aplec Internacional de la Sardana a Manchester, Gran Bretanya.

En aquesta etapa un dels esdeveniments més importants ha estat la celebració del 50è aniversari que es va celebrar al desembre del 2002. En aquesta ocasió es va reunir a tots els dansaires que han passat per l'entitat, és va fer un dinar de germanor i per retre un emotiu homenatge al que ha significat l'entitat durant tots aquests anys, es va oferir una actuació a l'Ateneu on es va interpretar danses de cada època artística i també es va aprofitar l'ocasió per presentar dos peces noves. Aquesta diada plenament emotiva va comptar amb el suport de molta de la ciutadania de Tàrraga.

Ara, l'Esbart Albada continua la seva activitat tot i que els temps han canviat, les persones també i les inquietuds culturals tampoc són les que hi havia abans, en aquest sentit expliquen que faria falta una major implicació de la gent jove perquè l'Esbart tingués un relleu generacional garantit. Amb tot, la gent que hi forma part, continuen tenint clar els seus objectius, cada divendres assajen a la saleta Oscar March que hi ha als baixos de l'Ateneu i sempre que tenen l'oportunitat acudeixen allà on se'ls demana. Es vesteixen amb el seu vestit de vellut negre, samarreta curta i faixa els homes, mentres que les dones es guarneixen amb mitges, enagües, faldilles, corpiño i devantal. Tot seguit quan sóna la música, qualsevol dansa tradicional, des de la muixeranga fins a la morisca, comencen altre cop l'espectacle.

Els diferents presidents que han passat per l'entitat al llarg de tots aquest 50 anys han estat Josep Balcells, Ramon Anglí, Xavier Trepas, Xavier Forn, el desaparegut Oscar March, al qual la gent de l'Esbart li vol fer una emotiva i menció especial, i l'actual presidenta, la Carme Asensio.

Agraïm la col·laboració de l'Esbart Albada de Tàrraga, d'en Ramon Anglí per tenir totes les dades de l'entitat guardades, i als treballs de recerca de la Carla Casteràs i Roger Costa.

Creus de Terme a l'Urgell

Símbol cristià del món rural (II)

Text i fotografia: Elisa Campmajó

Tàrrrega

A la plaça Major, s'aixeca "La Creu del Pati", obra de l'escultor Pere Joan. Una creu gòtica de primera meitat del segle XV, que sens dubte de notable bellesa que destaca per les seves figures esculpides i treballades al detall. L'original es guarda al Palau dels Marquesos de la Floresta. Fou declarada Bé Cultural d'Interès Nacional integrada dins el conjunt artístic l'any 1980.

La historiografia assenyala que a mitjans del segle XV Tàrrrega tenia tres creus situades a la sortida dels portals principals: el del Carme, el d'Urgell i el de Sant Agustí.

Sant Martí de Maldà

La creu situada a l'entrada del poble per la carretera que va a Vallbona de les Monges és obra d'en Xavier Barrachina (1998). L'escultor va estampar en el monument diferents matisos històrics del municipi: des dels oficis tradicionals de la zona, com els picapedrers, fins a diverses tasques agrícoles, amb l'assessorament del cronista local Miquel Torres. L'altra creu de terme està situada a l'entrada del poble venint per la carretera de Tàrraga.

Ciutadilla

Una de les poques que es construïren al segle XX, la creu es troba situada a l'entrada del poble. Es tracta d'una creu gens ornamentada: el capitell hexagonal mostra l'escut de la vila i la creu no presenta el crist crucificat, sinó en actitud de pregària.

L'altra creu, més petita, antigament marcava l'entrada al poble, tot i que actualment es troba situada davant l'església parroquial de Sant Pau de Narbona.

Guimerà

Guimerà conserva a dia d'avui set creus de terme: la de Sant Jordi, la de la plaça de l'Església i la dels camins de Ciutadilla, la Bovera, Cementiri, la Creu i Verdú. Sens dubte la més destacable per la seva originalitat és la creu del camí de Ciutadilla, altrament anomenada "creu dels 4 ulls" pels motius florals que li donen forma. D'estil gòtic, la creu té un capitell hexagonal amb dobles figures de nobles i plebeus esculpides a la seva base.

Verdú

Hi ha constància que la vila havia tingut set creus, de les quals una es conserva íntegrament i sis estan restaurades. La creu que trobem a l'entrada del poble és coneguda com la de Sant Miquel, d'estil gòtic de mitjans del segle XIV. La basa té gravada una inscripció que resa: '1947. Sota l'ombra dels teus braços, Verdú et protegeix'. Pels detalls del capitell, es pot pensar que fou erigida pel Reial Monestir de Poblet. A un costat de la creu hi ha el Sant Crist i a l'altre la Verge amb l'Infant Jesús. El capitell vuitavat té les figures següents: un escut barrat, Sant Pau, un bàcul, Sant Pere, una torre i un personatge agenollat.

Nalec

Situada a l'entrada del poble, la creu de terme és coronada per una creu llatina de ferro que se sustenta sobre un capitell hexagonal esculpit amb figures pertanyents a la noblesa.

Vallbona de les Monges

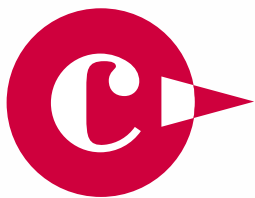
Datada del segle XVII, la creu d'estil barroc de la localitat està ubicada a l'entrada del poble. No es troba en molt bon estat de conservació i el capitell està incomplet.

La Fuliola

Construïda al segle XX, la creu s'emplaça als afores del poble. Contràriament a la majoria de creus que presenten el Crist crucificat, aquesta té la imatge de la Verge en actitud orant. El capitell hexagonal mostra figures d'abats i bisbes.

Cambra de Comerç
de Tàrraga

venda!

a les llibreries de la
Comarca de l'Urgell

Descripció tècnica:

Enquadernació amb tapa rústica

Tamany 23 x 30,5 cm

400 pàgines a tot color i il·lustrat amb
més de 290 fotografies inèdites

1905 2005 100
ANYS

CAMBRA DE COMERÇ TÀRREGA

L'antic Hospital dels Pobres de la Caritat, de Tàrrrega (II)

Text: Elisa Campmajó
Fotografia: A. Marcos

Les germanes carmelites cedeixen el relleu a les germanes missioneres

Els bombardeigs de 1938 per part de la Legió Còndor sobre la ciutat de Tàrraga, i que van comptabilitzar nombroses víctimes, van obligar les monges carmelites vedrunes a abandonar l'hospital. Un dels bombardeigs de desembre va afectar greument l'immoble. La reconstrucció de l'edifici, que era de propietat municipal, no fou immediata, ja que no s'iniciaren fins el 24 de maig de 1941. Això no obstant, el novembre de 1939 l'Ajuntament va demanar a la superiora de les carmelites de la caritat el retorn de les germanes a l'hospital, les quals n'havien tingut cura des del 1862 fins al 1936.

Cal recordar que una forta empremta de la congregació de les germanes carmelites de la caritat a la ciutat també fou la fundació del Col·legi Sant Josep l'any 1886, amb la voluntat d'incorporar la instrucció i l'ensenyament a les tasques assistencials a l'hospital. Des d'aquell any impartiren classes en un

edifici que es construí a l'avinguda de Catalunya i que va romandre dempeus fins a la dècada dels 70 del segle XX. En aquell moment, s'edificà l'actual centre al pla d'en Perelló i l'orde prossegueix així fins als nostres dies el seu comès educador. A dia d'avui, el centre docent té caràcter concertat i la comunitat de germanes vedrunes n'és la titular, participant activament en la direcció de l'escola.

Recuperant la sol·licitud de tornada de les carmelites per part de l'Ajuntament, tenim constància d'una carta signada per la superiora i enviada des de Vic el 8 de desembre de 1939 contesta negativament a la petició del consistori argumentant "manca de personal". Tot i la seva negativa, la superiora, però, va suggerir a l'alcalde la possibilitat d'oferir el servei a les germanes carmelites missioneres, les quals residien al convent del carrer Comabrúna. L'única condició de les germanes missioneres davant la petició fou que l'edifici tingués unes condicions d'habilitat dignes i estigués mínimament dotat econòmicament. Iniciades les obres de

reconstrucció de l'hospital, l'Ajuntament també va establir les condicions econòmiques per a les germanes missioneres: cada germana rebria un sou de 100 pessetes mensuals per la seva feina a l'hospital i 100 pessetes més per a la manutenció; 50 pessetes pel personal de servei que necessitessin i disposarien de l'ajuda d'un infermer que també tindria cura de la porteria. A banda de la remuneració, l'Ajuntament també els va oferir la Casa Antoniana per a que obrissin de nou l'antiga escola de l'hospital. El 20 de maig de 1942, l'alcalde i la superiora van signar el contracte. Tres mesos més tard, acabades les obres de remodelació de l'edifici, se celebrà l'acte d'inauguració.

L'hospital, al càrrec de les germanes missioneres

Ja instal·lades al restablert hospital, el 2 d'octubre de 1942 les germanes van reobrir el parvulari a la Casa Antoniana amb el nom de 'Dulce Nombre de María', centre que es mantindria en actiu fins l'any 1972. Paral·lelament, les germanes van continuar exercint la seva

Atorgament de la Medalla d'Or i un diploma acreditatiu que l'alcalde Joan Amézaga va fer a la germana Dolors Ribes.

Reconeixement als 150 anys de dedicació de les Carmelites de la Caritat - Vedruna

El diumenge 11 de novembre de 2007 es va celebrar l'acte de lliurament de la Medalla d'Or de la ciutat a la congregació de Germanes Carmelites de la Caritat - Vedruna. Aquesta és la màxima distinció honorífica que atorga el consistori targarí en agraïment als mèrits de persones i entitats. En el cas de les carmelites, el lliurament posava de manifest la rellevant tasca social i educativa que ha desenvolupat aquesta comunitat religiosa al municipi al llarg de 150 anys.

La concessió de la Medalla d'Or a l'esmentat orde es materialitzà amb l'atorgament de la Medalla d'Or i un diploma acreditatiu que l'alcalde Joan Amézaga va fer a la germana Dolors Ribes, Mare Provincial de les Carmelites de la Caritat - Vedruna.

tasca docent al col·legi del convent. Aviat, però, la superiora va considerar la possibilitat de fusionar ambdues escoles i, tot i que l'oposició per part de l'Ajuntament com de la comunitat de Comabruna fou dura, finalment, el 9 d'abril de 1953 es concedí l'autorització sol·licitada per la congregació.

A partir d'aquell moment, començà una nova etapa educativa de les carmelites missioneres a la ciutat. El setembre de 1954 les obres de remodelació del convent de Comabruna estaven enllestides i la comunitat de l'hospital constituïda amb 8 germanes, tres de les quals es dedicaven a l'hospital, dues al parvulari i les altres tres es cuidaven de la clausura i la vetlla dels malalts. Ja instal·lades al convent de Comabruna, les germanes tenien al seu càrrec noranta nenes matriculades a primària i altres alumnes lliures que cursaven comerç i batxillerat.

Tornant a l'hospital, les seves instal·lacions anaven resultant insuficients amb el pas dels anys. Així, entre els anys 1962 i 1963 es van construir la sala de raigs X, el laboratori i el quiròfan. Ja a principis dels setanta, l'hospital acollia uns cinquanta malalts

asilars i, segons els Annals del Col·legi de Metges de Lleida de 1975, se li atribuïen 21 llits. El 1983 l'hospital patí un incendi provocat per l'explosió de gas butà que va provocar la mort de dues germanes i una seglar. Superat el malaurat accident, que va obligar a fer una remodelació de part de l'edifici, el 1986 el conseller Josep Laporte inaugurava l'edifici annex a l'edifici antic, convertit en l'actualitat en una residència geriàtrica, amb el nom de Residència de Sant Antoni - Hospital dels Pobres de Jesucrist de Tàrraga. L'hospital, a dia d'avui, encara continua en servei com a centre geriàtric sota la gestió d'un patronat.

Bibliografia:

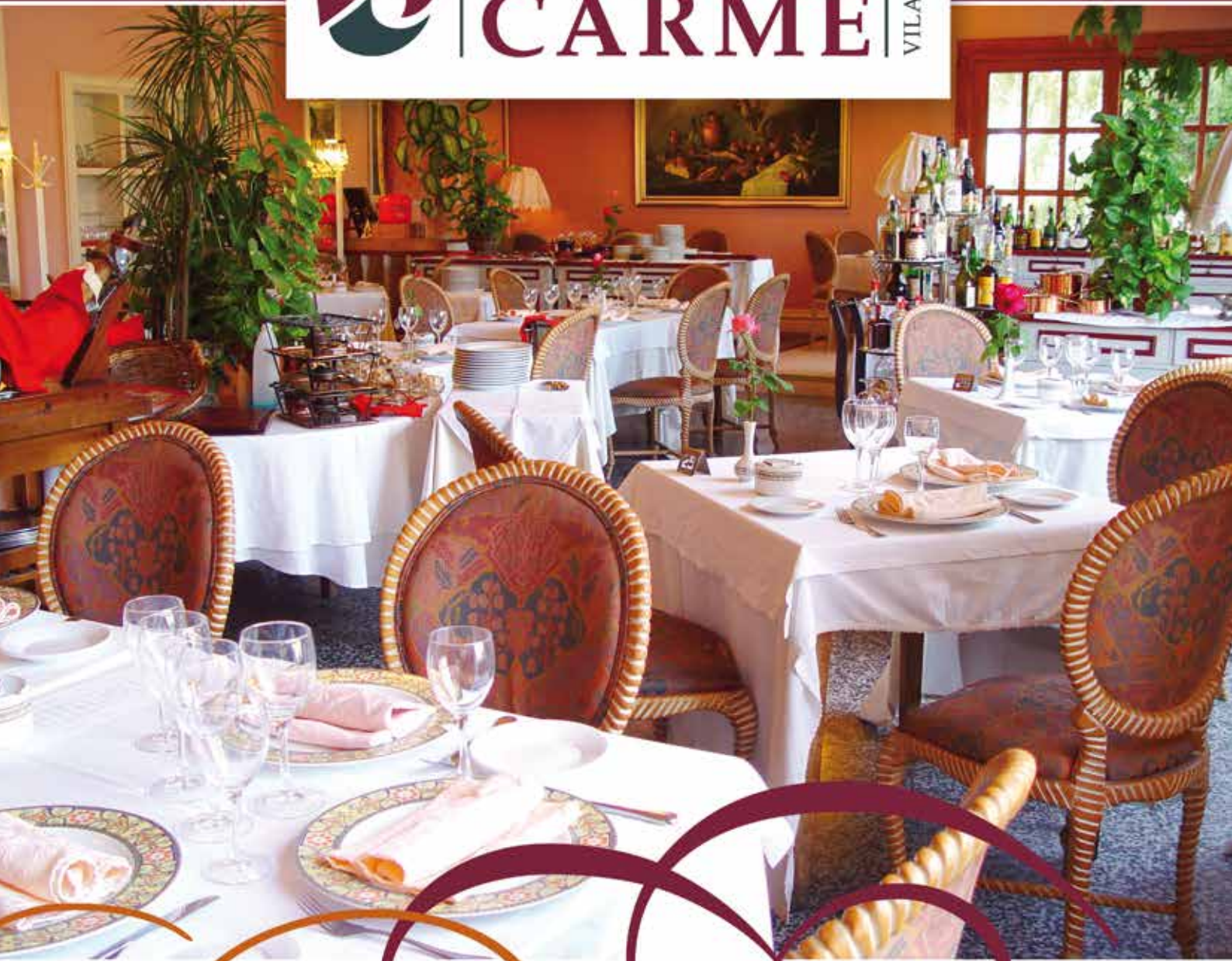
1. NOVELL Balagueró, Joan: *La Parròquia i la vida religiosa de Tàrraga. Segle XX, volum II, Parròquia de Santa Maria de l'Alba, Tàrraga, 2006.*
2. REVENTÓS Conti, Jacint: *Història dels hospitals de la Terra Ferma, Pagès Editors, Lleida, 2002.*

HOTEL - RESTAURANT
**HOSTAL DEL
CARME**

VILAGRASSA

Ctra. N-II, Km 504 · 25330 VILAGRASSA (Lleida) · Autovia Lleida-Barcelona (sortida Vilagrassa) · Tel. 973 311 000 - Fax 973 310 777

APARTAMENTS
**LA
GRANJA** TARREGA

HOTEL - RESTAURANT
**PINTOR
MARSÀ** TARREGA

Magí Puig

**La pintura és com la poesia,
cadascú interpreta
el que vol**

Text: C. Solé
Fotografia: A. Marcos i C. Solé

Magí Puig

Fa vint anys que es dedica al món de l'art. És pintor de renom internacional tot i que a Tàrraga, la ciutat on viu des de fa deu anys, no hi ha exposat mai. Treballa per una galeria de la capital de França que el porta a conèixer món i ha mostrat les seves obres en ciutats com París, Londres, Estrasburg o Miami. Un dels seus projectes més immediats és una exposició a Singapor al mes de setembre i amb tota probabilitat exposarà a Nova York a finals d'any. Explica que les seves obres potser parlen francès, perquè és en aquest país on més èxit ha tingut amb el públic. Llicenciat en Belles Arts, en Magí que és de Polou de la Segarra, treballa cada dia una mitja de vuit hores, al seu estudi al carrer Enric de Càrcer, perquè segons indica, tal com deia Picaso, la inspiració t'ha d'arribar treballant.

Des de quan es dedica al món de l'art?

Ara fa justament 20 anys de la primera exposició que vaig fer. Vaig estudiar Belles Arts, poc abans d'acabar la carrera ja vaig fer alguna exposició i vaig seguir exposant un cop ja vaig estar llicenciat, a la zona de Girona, poc després vaig tenir l'oportunitat d'anar a Madrid, d'allí em vaig traslladar fins a Montpelier que em va obrir les portes de França. Vaig exposar a París, on actualment estic treballant en una galeria que em mou practicamente per tot el món. A banda de tot això, intento no tallar les arrels amb el país i cada dos anys faig una exposició a la Sala Parés de Barcelona on precisament ara n'acabo de fer una. Per aquí la comarca em coneixen poc, tot i que hi he exposat algun cop, sobretot al començament. Pràcticament la meva obra sempre va cap a l'estranger.

A París, les coses funcionen una mica diferent a com ho fan aquí. Amb la galeria hi mantinc un contacte de permanència, ja sigui com a obra exposada o com a fons. La mateixa galeria exporta després les meves obres a les diferents fires de Londres, Estrasburg o Miami i quan es pot es fa una exposició a Nova York. Ara mateix no tenim dates concretes, però el més segur és que hi anem a finals d'any.

Com arriba un artista com vostè a tenir aquesta excel·lent trajectòria?

Valoro molt positivament el que estic vivint, perquè em permet mantenir-me fent allò que més m'agrada. Arribar fins aquí... és tot una roda. Segur que si ho busques no ho trobes. S'ha de tenir un nivell, també s'ha d'agradar a la gent, això és molt important. Conec companys que pinten molt bé, però per la raó que sigui els costa connectar amb el públic. És complicat. Jo, com deia abans, fa vint anys que vaig començar a exposar; una galeria t'obria les portes d'una altra i així successivament. No fas el salt directament d'aquí a Nova York. Es fa pas a pas. Jo exposo un cop l'any a París.

Quin tipus d'obra realitza?

Tècnicament utilitzo la pintura a l'oli. Vaig començar fent un tipus d'obra molt colorista i he anat evolucionant cap a una obra més intimista, més continguda de color i ara estic treballant en la combinació de dos temes com ara la figura a la platja. De tota manera, per mi els temes sempre són un pretext, és a dir, si és una noia, una poma o una cistella, això es una qüestió purament anecdòtica, la pintura és color. La pintura és mentida.

Primer és pintura, després ja agafa forma i es transforma en una cara, en una poma o en abstracte. Jo els quadres me'ls plantejo com a pintura, no separaria entre figuració i abstracte. Tot i que la pintura també és avantguarda, té el seu propi llenguatge, ha d'estar composada, és a dir ha de tenir un equilibri, els colors s'han d'equilibrar per masses, per ritmes, i tot això tant ho trobes a la pintura abstracta com a la figurativa, quan és bona. Quan l'únic objectiu és pintar una pera, a l'obra falta alguna cosa.

Que és el que més t'inspira o el motiva a l'hora de fer les seves creacions?

M'inspiro amb temàtiques diverses, ara estic fent una part de figures a la platja, personatges que fa molts anys que he creat, i on es nota la meva evolució com artista i una altra part, que es centraria en els interiors, una sèrie de mercats, una sèrie de Cuba, de Senegal. Ara estic fent una sèrie del Vietnam. Però de totes maneres repeteixo lo de l'anècdota, el principal és la pintura. De totes maneres, un pintor sempre està connectat en el sentit que observes la realitat que t'envolta. Som una mica vampirs. La inspiració, a mi m'arriba treballant, com molt bé va dir Picasso. També diuen que el treball és una font d'inspiració. Tot pot ser. El que està clar és que has de treballar; t'has de dedicar a la teva obra. Jo treballo cada dia. Pintar és el meu ofici; estic al taller pel matí i per la tarda. La meva feina és exigent ho comparo una mica com passa amb els músics que si porten massa dies sense tocar després els hi costa agafar el ritme. El mateix passa amb la pintura. És molt exigent. He de dir que l'obra que estàs creant agraeix la dedicació que puguis fer cada dia.

En quin projecte està treballant actualment?

Estic treballant en la composició d'una obra que pot semblar una platja o una superfície mantega amb taques negres realitzant un cert itinerari o ritme. Tot i que l'autor tingui una intenció a l'hora de crear la seva obra, el públic sempre interpreta el que vol. En realitat és com una poesia, que està oberta a les diferents vision subjectives del que les mira. A mi m'agrada molt jugar amb els colors i amb les formes. La figura humana m'agrada molt, perquè et permet molts jocs, no t'ho acabes. Intento cada cop que l'anècdota sigui menys important al quadre, cada cop dono més importància al fons que a la forma. A mi m'agrada pintar la figura femenina però ja no té cap sentit dibuixar una Venus.

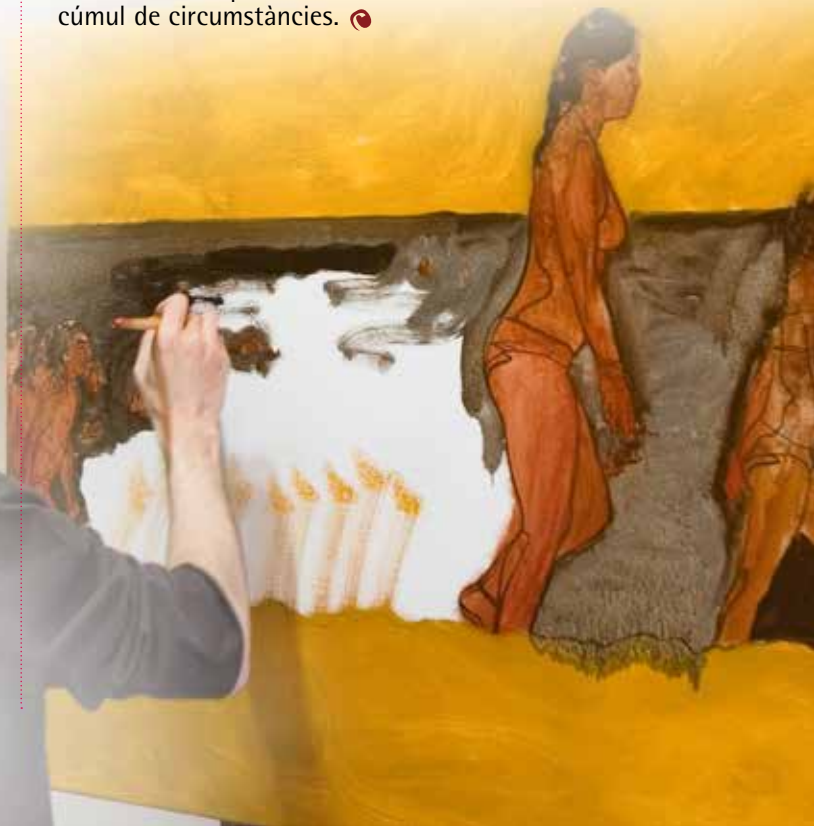
Com a projecte de futur mes immediat, tinc una exposició al setembre a Singapur i, a finals d'anys, a Nova York. El ritme al qual treballó és variat no se m'imposa res. Jo vaig pintar i quan tinc un gruix considerable de peces, la galeria decideix que s'ha de fer. També vaig als diferents Salons d'Art que s'organitzen perquè molts cops serveix per presentar l'obra.

Com valora que la seva obra tingui tant bona acceptació entre el públic?

Ho agraeixes molt. Aquesta feina té un caràcter introspectiu en el sentit que estàs tancat o aïllat a l'hora de compondre la teva obra i vas fent, i de cop presentes la teva composició, un cop a l'any. El treball de dotze mesos es visualitza en cinc minuts i si per sort hi ha una resposta positiva, doncs et carrega de força.

Quin nivell de salut té l'art a Catalunya i a l'Estat espanyol en comparació amb altres països com França o Anglaterra?

Bé, és una mica diferent. Jo a vegades penso que la meua obra parla francès, quan estava aquí no m'anava malament anava fent però al moment de fer el salt a França vaig notar un feedback amb el públic bastant diferent al d'aquí. A França, hi ha com una reverència per l'obra i per l'artista; també és certa la dita que diu que ningú es profeta a la seva terra. No sé, són diferents factors... potser de sensibilitat i d'educació. Un cop em vaig trobar a Montpeller nens de set o vuit anys que miraven l'exposició i preguntaven... Em va sorprendre molt, perquè això indica que la gent es cultiva des de ben jove. Perquè hi hagués més cultura de l'art aquí, els mitjans potser haurien de parlar-ne més i els programes de televisió que es fan estaria bé que no fossin a les dos de la nit. És tot un cúmul de circumstàncies. 🌀

Es pot assegurar la vida?

Jordi Auberni Serra

“Mama, es pot assegurar la vida de les persones que estimes, en lloc del cotxe. És que m’agradaria assegurar-te”.

Aquest comentari innocent, el va fer la filla petita d’un matrimoni mentre aquest veia l’anunci d’una agència d’assegurances a la televisió. Aquesta pregunta posa en evidència, d’una manera clara i dura, les mancances que té la nostra societat. No hi ha cap mena de document que puguem contractar que tingui la finalitat de no perdre la vida dels que estíem. Només tenim una possibilitat. I no és que en tinguem només una: és que és l’única. I quina és, pot ser que us estiguen preguntant. Doncs cuidar-les: cuidar les persones que més estíem (cosa que no sempre fem).

A vegades, deixem que aquells a qui estíem vagin fent, de la mateixa manera que fem amb les plantes que no reguem perquè les tenim abandonades al balcó. D’altres, en canvi, es preocupen i n’estan pendents. Som

conscients, però, que el resultat final dels esdeveniments no depèn només de nosaltres: la genètica i l’atzar també hi tenen molt a dir. Ara bé, el que sens dubte sempre millorarà qualsevol planta, animal o persona és invertir en manyagues, carícies i atencions, en el seu camí per la vida.

Hi ha estudis sobre la resposta immunitària en nadons hospitalitzats que no estaven en contacte amb la mare, que demostren que la seva capacitat de crear defenses disminueix quan els falten les carícies. Això explica perquè als hospitals deixen que el familiar més proper es quedi al costat del nen o la nena quan estan malalts. Tots plegats, sembla que som prou lúcids per entendre aquestes coses. Així, doncs, com és que ens costa tant, a vegades, deixar que l’impuls d’acariciar o de cuidar es mostri? Deixem que els sentiments d’estimació vers els altres afluïnin de dins nostre i ofeguem, d’aquesta manera, l’egoisme i la por que ens condiciona! Moltes vegades, la vida ens mostra la seva càrrega amarga perquè nosal-

tres no li posem més fàcil. Val la pena lluitar pels qui estíem. És la lluita que ens pot apropar més a la felicitat.

He de confessar que aquest comentari, l’he tret d’un text que he llegit no fa massa en un llibre que em va caure casualment a les mans mentre era a la consulta de l’oftalmòleg. Com que hi estic d’acord i penso que se’n pot treure profit, us l’he volgut transmetre. Quedi clar que el mèrit no és meu, i demano perdó per no recordar el nom de l’autor o l’autora del llibre esmentat i també perquè potser no he estat prou fidel al text –a vegades la memòria ens juga alguna mala passada. Però, si trobeu que no ha quedat prou clar, repetixo: la culpa és meua.

Per acabar, i ja no vindrà d’una cosa més, una frase que tampoc és meua, però que hi va que ni pintada. Es tracta d’un proverbi budista: “qui no sap quines coses ha d’atendre i de quines coses no n’ha de fer cas, acaba atenent el que no té importància i no fa cas del que és essencial”.

Adveniment de la galeria Isis Fons d’Art

Un fet de caràcter cultural molt rellevant es va registrar el passat mes de març a la nostra ciutat, amb motiu d’inaugurar-se una nova galeria d’art de nom Isis, situada al cèntric carrer Governador Padulés, adjacent a l’avinguda de Catalunya, que ofereix una àmplia i escollida obra pictòrica, escultura, també moble antic i obra gràfica, signada, de destacats artistes catalans gairebé tots desapareguts, a més de joies d’època amb l’assessorament, es veu, d’un expert col·legiat en aquesta especialitat.

Per l’obertura de la sala Isis a la nostra ciutat, s’ha tingut en compte la situació geogràfica, l’àrea d’influència comarcal i característiques de la població i la seva tradició artística, a través d’aquelles primeres exposicions celebrades a l’antiga sala de l’Orfeó, annexa a l’edifici Ateneu, els anys quaranta, després Sala Marsà i posteriorment també a les nobles sales del Museu Comarcal, fins a la que va ser Sala Cristall, inaugurada l’any 1984, que suposa un nostàlgic record per a nosaltres.

Gràcies, també, en gran part, a l’altra consideració professional que van merèixer els artistes pintors tarragonins Francesc Marsà, Jaume Minguell i l’adopció Antoni Tartera-Antoniotti, amb l’actual Josep Minguell Cardeñes.

Hem de significar i alabar la magnífica instal·lació d’aquesta nova sala d’art que reuneix les millors condicions per la seva contemplació i mereix les nostres sinceres felicitacions i fervents desitjos d’èxit als amics propietaris.

Maurici Graus

Il Circo di Venezia tancarà a Tàrraga la seva gira per Catalunya

Oferirà 7 funcions entre els dies 14 i 18 de maig a l'esplanada del carrer Salvador Espriu i formarà part dels actes de la propera Festa Major de Maig

Després de la bona acollida que ha tingut l'espectacle en ciutats com Terrassa, Vic, Olot o Figueres, la darrera de les ciutats catalanes que visitarà Il Circo di Venezia per oferir en exclusiva el seu circ de qualitat serà Tàrraga. Des del dimecres, dia 14 de maig, festa local, aquest circ oferirà les seves funcions a les 7 de la tarda els dies d'entre setmana, mentre que el dissabte, dia 17 de maig, i el diumenge, 18 de maig, les funcions seran a les 5 de la tarda i a les 8 del vespre.

L'espectacle té una durada de dues hores i presenta una successió d'atraccions de circ clàssic amb un estil unificat per un ric vestuari venecià i un maquillatge enlluernador. El muntatge incorpora elements del teatre, la dansa i la cançó, fet que li atorga un distingit estil propi.

Segons ha manifestat Genís Mata-bosch, director de la gira catalana de Il Circo di Venezia, "l'espectacle reivindica l'existència d'un circ clàssic de qualitat, perquè la qualitat no és un patrimoni exclusiu del nou circ contemporani".

Davant d'un decorat de més de 20 metres de llarg que recrea l'arquitectura típica de Venècia es desenvolupen 15 actuacions de circ servides per més de 20 artistes i 10 animals, entre els que es troben una girafa, zebres, cavalls i camells. Destaquen números com el hula-hop d'Úrsula Núñez (Argentina), els salts en barres fixes del Trio Transilvània (Rumania), els pallassos Pepin León (Madrid), o les acrobàcies aèries dels Rossi Brothers (Itàlia). Tot plegat fa que l'espectacle sigui molt recomanable per a tots els públics.

Il Circo di Venezia és propietat de la família d'artistes italians Rossi, la mateixa companyia que va presentar el passat Nadal «The Cirkid: Circ dels Nens» a Barcelona, amb gran èxit de crítica i públic.

Responsables de Il Circo di Venezia han anunciat que ja estan a la venda packs d'entrades anticipades amb importants descomptes per a grups a partir de 10 persones, trucant al telèfon 649 588 901. Els preus de les entrades oscil·len entre 8 i 30 euros, depenent de la situació triada dins la luxosa carpa que compta amb una capacitat per a 1.300 persones assegudes en butaques encoixinades. 🍷

Amics del Circ Tradicional
Secció del Centre Cultural de Tàrraga

Horaris de les funcions

dia 14, dimecres: 19 h
 dia 15, dijous: 19 h
 dia 16, divendres: 19 h
 dia 17, dissabte: 17 i 20 h
 dia 18, diumenge: 17 i 20 h

Sanaüja (Segarra)

Text i fotografia:
Antoni Palou Català

Avui toca la veïna comarca de la Segarra, Sanaüja, a la Vall del Llobregós.

Una pista asfaltada i molt estreta al nord de la població, ens condueix a l'ermita de Santes Creus de Bordell. En una borda encisadora, situada als peus del serrat de Santes Creus, ens esperen les nostres guies: Maria Garganté, de Sanaüja, i Teresa Rosell. La boira ens acompanya a l'inici del camí. El sender s'enfila serrat amunt. A mesura que guanyem altura, deixem la boira a sota, i arribem als cims, des d'on veiem la comarca del Solsonès i les muntanyes del Port del Comte enfarinades de neu. Arribem fins a l'Ermita de Santes Creus de Bordell. La vista és sensacional: per un costat, tot el Solsonès; per l'altre, tota la Segarra i l'Urgell. Des d'aquí, els dies clars es pot

veure fins i tot Montserrat. Iniciem el descens per una pista ampla de terra que transcorre per un bosc de pins, roures i alzines, serpentejant la muntanya. Transcorreguts tres quilòmetres, agafem una drecera que s'endinsa dins el bosc. És un camí captivador, envoltat de sotabosc i tapissat de molsa que es va perllongant muntanya avall. A estones, el bosc és tant espès que no deixa travessar els raigs del sol. Tornem a sortir a la pista i anem baixant. En el camí trobem petjades de porcs fers o senglars. Deixem el bosc enrere; de seguida s'obren les clarianes de camp obert, prats i conreus de secà, i algunes rouredes. Trobem la masia del Bancal, una sòlida construcció agrícola, antiga seu d'una fira de bestiar, que ufanosa ens recorda el seu passat. Ens explica la Teresa que fins no fa gaire encara estava habitada pels masovers.

S'hi troben encara la petita capella, el pou d'aigua i les dependències de la casa. Continuem el camí fins que albirem, dalt d'un turó, el castell de Ribelles. Aprofitant les dreceres que ens indica la Teresa, arribem a Sanaüja. Hi entrem pel camí dels Escots, una joia empedrada que els veïns han restaurat dignament i que, en un trajecte d'uns dos quilòmetres, ens mena fins el Castell de Sanaüja. La Teresa ens obsequia amb uns talls de pernil per fer-nos passar la gana fins a l'hora de dinar. Dinem a Biosca. Balleu (o ballen). I cap a les 6 de la tarda, arribem de nou a Tàrraga.

La descoberta d'avui ha estat estratègica. Ens em situat al límit de les comarques de la Segarra, el Solsonès i la Noguera, uns enclavaments seductors.

Tarrés a Fullea (Garrigues)

Text i fotografia:
Antoni Palou Català

Fa molt fred i el dia és gris. Ens apleguem uns quaranta al quiosc del Pati per anar a la comarca de les Garrigues: a Tarrés i Fullea. Tot passant per Sant Martí de Maldà i l'Espuga Calva, arribem al bell poble de Tarrés, un municipi de 136 habitants, encisador, del que en destaca la façana de l'Ajuntament amb el seu blanc i vistós rellotge; l'església de l'Assumpció de Maria, amb una esplèndida façana neoclàssica que contrasta amb l'interior barroc; el pinacle del cim del campanar i els porxos restaurats del carrer Església. Deixem el poble per enfilar la 'Ruta de la Calç' que ens durà a Fullea. Tot just comencem a caminar, veiem el "Forn de Parrell" que, segons ens comenten, és l'únic forn en què no s'elaborava calç, sinó que s'utilitzava per obtenir parrell (guix). Ben aviat, agafem el caminet que ens mena fins a la pedrera de Tarrés, on gaudim d'una vista panoràmica de la vila. Aquesta fou una de les pedreres de la que s'extreia la 'pedra de sauló' o 'sorrentca', que es va utilitzar per construir el Palau Reial del Monestir de Poblet. Reprenem el camí. Trobem un altre forn: el "Forn Nou", en el qual s'elaborava calç (l'únic forn de la ruta que es pot veure amb la càrrega, és a dir, amb les pedres calcàries col·locades dins la cavitat on es coïa). Després, trobem una era que ens

aixopluga per esmorzar. Fa fred i vent, però tenim l'impressió que canviarà a millor. Seguim la ruta envoltats de boscos de pins i roures; d'un sotabosc humit i ric, folrat de molsa, que alterna conreus de secà amb ametllers, vinya i oliveres, disposats tots ells en perfectes marges de pedra. Trobem cabanes de volta de canó construïdes amb pedra seca; algunes amagades i altres a la vista. Seguim la ruta alternant clarianes i bosc, del que en ressalta el vesc grogós que envolta els pins (estampa nadalenca i espècie protegida a la vegada). Arribem a una bifurcació que ens condueix a la Font del Salat. Un altre forn molt ben conservat al constatat d'una casa de pagès en runes ens hi espera. Des d'aquí, arribem a una gran clariana de prats de conreu extensos d'un verd viu i amb un pou al mig. Hi trobem més forns de calç. De fons, trets de caçadors. Durant tot el camí n'hem trobat uns quants. Ens han explicat que avui feien una batuda de porcs senglars i ens asseguren que no correm perill, ja que no ens confondran amb aquestes bèsties, fet que ens consola, però que tampoc ens deixa indiferents. El camí s'ha tornat estret i enfilem una petita vall amb conreus de vinya i ametllers (ja florits). Arribem a la Font del Salat: un petit enclavament molt ben arranjat, on també hi ha unes taules i seients de pedra.

Aprofitem per reposar una estona. Continuem el camí i arribem a Fullea. És una vila petita de 117 habitants, de la que en sobresurt l'església parroquial de Santa Maria, temple romànic de planta rectangular d'una sola nau, molt influenciat per l'art cistercenc. Ens crida l'atenció el monument a Agustina d'Aragó, heroïna de la Guerra del Francès, qui, juntament amb el Timbaler del Bruc, ens van deslliurar de la dominació francesa per continuar sotmesos a l'espanyola. La raó de ser del monument a Fullea, malgrat Agustina haver nascut a Barcelona, té la seva explicació en que tota la seva família, fins i tot els seus avantpassats, van néixer allí. Per això, any en què es va complir el segon centenari del seu naixement, el poble de Fullea li dedicà aquest monument. La jornada ha culminat amb un dinar al parador de Tarrés.

La descoberta d'aquest dia ha estat diferent. Inicialment molt freda, s'ha corregit després, i ens ha permès apreciar aquest paisatge de secà, tant entranyable, retallat amb oliveres i ametllers a banda i banda d'aquestes contrades. Sense oblidar tampoc la importància de la pedra, llegat cultural d'aquesta comarca que avui hem pogut resseguir en tota la seva extensió. 🌿

la cui- na

La Secció de Gastronomia del Centre Cultural us proposa per aquest semestre una nova recepta amb el gust exquisit que ens proposa novament el bacallà.

Les persones interessades a participar en les activitats que organitza la secció gastronòmica, cal que es posin en contacte amb l'Isabel Ormeño, al telèfon 973 311 320.

Pebrots farcits amb brandada de bacallà

Recepta de Isabel Ormeño

Ingredients per a 4 persones:

- 400 gr de bacallà engrunat i dessalat.
- 3 grans d'all
- 1/4 litre d'oli d'oliva
- 1/4 litre de crema de llet
- 1/2 litre de beixamel
- 2 llaunes de pebrots del "piquillo" sencers
- 1 c.s. de mantega fosa

Preparació:

En un cassó d'aigua bullent, escaldarem el bacallà uns instants. El retirarem del foc i l'escorrerem. En una paella petita, calentarem l'oli i daurarem els alls, ja pelats. A part, calentarem la crema de llet.

Tot seguit, engrunarem el bacallà amb la batedora elèctrica, afegint-hi l'oli a poc a poc. A continuació, afegirem la crema de llet sense deixar de batre fins a obtenir una crema consistent.

Farcirem els pebrots amb aquesta crema i els posarem en una plata al forn. Finalment, cobrirem amb la beixamel i ho gratinarem.

Preparació: 15'
Cocció: 10'
Dificultat:

Sortides i activitats del Centre Cultural de Tàrrrega

MAIG-JUNY '08

1 maig
escapada a Mallorca

11 maig
Sortides a l'entorn: Castell del Remei-Vallverd, Vilasana i l'estany.

25 de maig
Mostra de cuina tradicional: bacallà amb samfaina

15 de juny
Sortides a l'entorn: Vilanova de Meià: coves, rodalies, fonts.

Recordeu!

Els dimecres, a 2/4 d'onze del matí, programa a Ràdio Tàrrrega.

El primer diumenge de mes: al vestíbul de l'Ateneu, mercat de segells, monedes i pins.

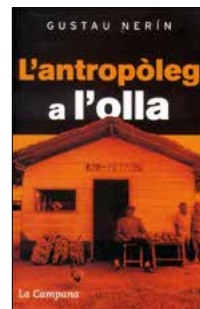
El tercer dissabte de mes: mercat de les antiguitats i les arts.

Llibres www.llibres.cat

Viatges

L'ANTROPÒLEG A L'OLLA

Gustau Nerin
EDICIONS LA CAMPANA
Italo Calvino deia que per conèixer un espai no n'hi ha prou de trepitjar-lo. Cal empassar-se'l. Aquest llibre neix del desig de l'autor d'explorar-nos, amb l'excusa del menjar, l'Àfrica que ell viu i veu cada dia. El lector es podrà passejar -de la mà d'un blanc que ha sabut traspasar la frontera que separa els occidentals dels africans amb la màxima naturalitat- per mercats, banquets -amb sexe inclòs-, botigues,

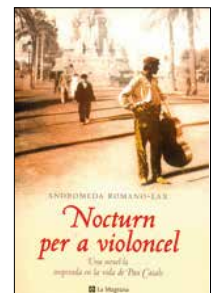

discoteques, cuines i supermercats.

Novel·la

NOCTURN PER A VIOLONCEL

Andromeda Romano-Lax
Traducció de Josefina Caball
LA MAGRANA
Inspirada en la vida del viloncel·lista català Pau Casals, i amb aparicions de personatges reals com Pablo Picasso, Bertolt Brecht i altres homes de la mateixa època que es van veure obligats a lligar art i compromís durant la Guerra Civil i la Segona Guerra Mundial, aquesta novel·la és una història de passions i sacrificis plena d'imaginació i èpica.

agenda

MAIG 08

maig

Divendres Dia 2

Cine Club La Lloca: Los falsificadores d'Stefan Ruzowitzky (Alemanya, 2007). Óscar a la Millor Pel·lícula de Parla No Anglesa. A 2/4 d'11 de la nit, a Cinemes Majèstic (Avda. Catalunya, 54) Preu: 5 euros

Dissabte Dia 3

1r. Tàrrrega Tuning Show Festa del Tuning amb la participació de 200 vehicles i competicions Durant tot el dia, al Càmping Municipal (avinyuda de Tarragona, s/n)

Diumenge Dia 4

1r. Tàrrrega Tuning Show Festa del Tuning amb la participació de 200 vehicles i competicions Durant tot el dia, al Càmping Municipal (avinyuda de Tarragona, s/n) Organitza: Club Ekuarizer Import i Ajuntament de Tàrrrega

Diumenge Dia 4

Mercat mensual de segells, monedes i pins Durant tot el matí, al vestíbul del Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12)

Diumenge Dia 4

Sortida ciclista Bicicleta Tot Terreny (BTT): Camins rurals amb avituallament a Castellers. A les 8 del matí, des de l'estació de Renfe

Diumenge Dia 4

3a. Bicifesta: Pedalada Popular. Tàrrrega - Verdú - Tàrrrega (Dos recorreguts: 15 km i 25 km). A 2/4 d'11 del matí, des de la plaça del Carme.

Dijous Dia 8

Demostració de Cuina a càrrec de Dolors Martí A les 6 de la tarda, al Centre d'Entitats (carrer del Segle XX, 2)

Diumenge Dia 11

Sortida ciclista Bicicleta Tot Terreny (BTT): Camins

rurals amb avituallament a Sant Ramon. A les 8 del matí, des de l'estació de Renfe

Diumenge Dia 11

Sortida ciclista per carretera: Tàrrrega-Sant Ramon-Oluges-Cervera-Tàrrrega (70 km). A les 8 del matí, des de l'estació de Renfe

Diumenge Dia 11

Festa Major de Maig 2008: 9è. Campionat Obert d'Escacs. A 2/4 de 10 del matí, a la terrassa de l'Ateneu

Diumenge Dia 11

Festa Major de Maig 2008: Quart i Mitja Marató Ciutat de Tàrrrega 1r. Memorial Eduard Garcia Piqué. A les 10 del matí, des de la plaça del Carme

Diumenge Dia 11

Festa Major de Maig 2008: Coneix la Tàrrrega Històrica Ruta cultural guiada. A 2/4 de 12 del migdia, des de la plaça Major

Diumenge Dia 11

Festa Major de Maig 2008: exhibició castellera amb els Margeners de Guissona, els Minyons de l'Arboç i els Castellers de Cerdanyola. A la 1 del migdia, a la plaça Major

Diumenge Dia 11

Festa Major de Maig 2008: concert de Les Completes de Ramon Carnicer. 60 veus i 22 músics en escena, reunits per interpretar aquesta peça. A les 7 de la tarda, al Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12)

Dilluns Dia 12

Festa Major de Maig 2008: diferents actes Animació del mercat dels dilluns a càrrec de Taraf Goulamas (a les 11 el matí). Repic de campanes des de totes les esglésies de

la ciutat (a les 12 del migdia).

Ofrena floral als patrons de la ciutat (a 2/4 de 7 de la tarda, a l'Església Parroquial).

Dilluns Dia 12

Conferència: Origen del Centre de Formació de Persones Adultes de Tàrrrega. Dins el 25è aniversari de la presència d'aquest centre a la ciutat A les 6 de la tarda, al Centre de Formació de Persones Adultes (carrer de La Pau, s/n)

Dimarts Dia 13

Festa Major de Maig 2008: pregó a càrrec de Ramon Roca i Enrich, empresari. A 2/4 de 8 del vespre, a la Casa Consistorial (plaça Major, 1)

Dimarts Dia 13

Festa Major de Maig 2008: Entrada Solemne de les Santes Espines. Acompanyades del pendo-nista, capitans, capitanes, concelebrants i autoritats A 2/4 de 9 del vespre, a l'Església Parroquial (plaça Major, 1)

Dimarts Dia 13

Festa Major de Maig 2008: balls de l'Eixida i de l'Àliga. Exhibició de la dansa tradicional de Tàrrrega, l'Eixida, seguida del ball de l'Àliga de dos caps, element del bestiar local. També s'oferirà ball de gegants amb La Fal·lera Gegantera i de bastons amb l'Esbart Albada. A les 10 de la nit, a la plaça Major

Dimarts Dia 13

Festa Major de Maig 2008: Animació pels locals d'oci nocturn amb Taraf Goulamas i batBA-Tuka. A 11 de la nit, en diferents indrets.

Dimarts Dia 14

Festa Major de Maig 2008: Bàsquet a cel obert

en la modalitat 3x3. A les 10 del matí, a l'Espai Fassina

Dimecres Dia 14

Festa Major de Maig 2008: Solemne Ofici en honor de la Mare de Déu de l'Alba. A les 12 del migdia, a l'Església Parroquial (plaça Major, 1)

Dimecres Dia 14

Festa Major de Maig 2008: Cercavila, vermut popular i concert amb el grup Les Violines. A la 1 del migdia, a la plaça del Carme. Cercavila de La Fal·lera Gegantera que sortirà de la plaça Major fins a la plaça del Carme, on s'oferirà un deliciós vermut popular amenitzat pel grup Les Violines

Dimecres Dia 14

Festa Major de Maig 2008: Espectacle infantil amb el grup 2 Play. A 2/4 de 6 de la tarda, a la plaça Major

Dimecres Dia 14

Festa Major de Maig 2008: Actuacions de l'Orquestra Volcán Cafè concert (a les 6 de la tarda) i ball (a les 8 del vespre). Plaça de les Nacions sense Estat

Dimecres Dia 14

Festa Major de Maig 2008: funció inaugural d'Il Circo de Venezia. A les 7 de la tarda, al carrer de Salvador Espriu

Dimecres Dia 14

Festa Major de Maig 2008: teatre amb Joan Pera: Óscar, una maleta, dues maletes, tres maletes de Claude Magnier Amb Joan Pera, Mont Plans, Lloïl Bertran, Miquel Sitjar i Mireia Aixalà. Direcció d'Abel Folk. A les 9 del vespre, al Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12)

Dijous Dia 15

XIII Cicle de Concerts de Música de Cambra: con-

cert de Festa Major Orquestra de Cambra de l'Escola Municipal de Música de Tàrrrega. A les 9 del vespre, al Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12). Entrada gratuïta.

Divendres Dia 16

Festa Major de Maig 2008: Cercavila de gegants amb La Fal·lera Gegantera Amenitzat amb la música de La Patolea A les 8 del vespre, des de la plaça Major Organitza: Regidoria de Cultura

Divendres Dia 16

Festa Major de Maig 2008: Cercavila Nocturna a la Tàrrrega Medieval A les 12 de la nit, des de la plaça del Carme

Divendres Dia 16

Festa Major de Maig 2008: concert amb els grups Svaters i Obrint Pas A la 1 de la nit, a la plaça de les Nacions sense Estat

Dissabte Dia 17

Festa Major de Maig 2008: diferents actes Tetratló Esportiva (a les 11 del matí). 15è. Campionat de Botifarra "Ciutat de Tàrrrega" (a les 11 del matí, al Casal de Gent Gran). Tirada de bitlles (a les 12 del migdia, a la plaça de Carles Perelló)

Dissabte Dia 17

Festa Major de Maig 2008: 13a. Concentració Motorista "Ciutat de Tàrrrega"

Proves d'habilitat (a les 5 de la tarda, al Càmping Municipal)

Desfilada de motocicletes (a les 7 de la tarda, als carrers del centre)

Dissabte Dia 17

Firaçó 2008 · 21è. Aplec del Cóc i Mostra de Productes de Fleca. De 6 de la tarda a 11 de la nit,

a l'Espai MerCAT (plaça de les Nacions sense Estat)

Dissabte Dia 17

Festa Major de Maig 2008: Correfoc amb els Diablers de BAT. A les 10 de la nit, des de la plaça Major

Dissabte Dia 17

Festa Major de Maig 2008: Concert amb Rauxa, Huecco i Naraina. A les 11 de la nit, a la plaça de les Nacions sense Estat

Diumenge Dia 18

Firaçó 2008 · 21è. Aplec del Cóc i Mostra de Productes de Fleca De 10 del matí a 2 del migdia i de 6 de la tarda a 10 de la nit. Espai MerCAT (plaça de les Nacions sense Estat)

Diumenge Dia 18

Festa Major de Maig 2008: diferents actes

XXII Trobada de Gegants i Capgrossos (a les 11 del matí, des de la plaça de les Nacions sense Estat)

XXV Aplec de Sardanes (a les 11 del matí i a les 5 de la tarda, a la plaça del Carme)

Ball amb l'Orquestra Blanes. (A les 6 de la tarda i a les 8 del vespre, a la plaça de les Nacions sense Estat)

Diumenge Dia 18

Festa Major de Maig 2008: Castell de foc de cloenda amb Pirotècnia Tomàs. A 2/4 d'11 de la nit, des del carrer de Joan Lluís Tous

Dissabte Dia 24

XX Concurs de Grups Amateurs de Teatre "Ciutat de Tàrrrega": Sopar gala de lliurament de guardons. A les 10 de la nit, a La Granja (carrer de La Granja, s/n)

tàrrega

de l'11 al 18 de maig'08

FESTA MAJOR DE MAIG

→ **14**

20.00 h
Pl. de les Nacions
sense Estat
**Orquestra
VOLCAN**

→ **14**

21.00 h
Teatre Ateneu
**Oscar: una maleta,
dos maletes,
tres maletes**
Venda d'entrades: Tolentrada
de Colxa de Catalunya

→ **16**

24.00 h
Pl. del Carme
**UNA CERCAVILA
NOCTURNA**

→ **16**

01.00 h
Pl. de les Nacions
sense Estat
SVA-TERS

→ **16**

01.00 h
Pl. de les Nacions
sense Estat
OBRINT PAS

RAUXA

→ **17**

23.00 h
Pl. de les Nacions
sense Estat
**RAUXA
HUECCO**

HUECCO

→ **17**

23.00 h
Pl. de les Nacions
sense Estat
NARAINA

FIRACÓC
TÀRREGA

→ **18**

Pl. de les Nacions
sense Estat
FiraCóc 2008
21è Aplec del oó

→ **18**

18.00 h
Pl. de les Nacions
sense Estat
**Orquestra
BLANES**

+ informació: www.tarrega.cat

organitza:

Ajuntament de
Tàrrega